

Flora- en faunaonderzoek

**Vreewijk 2^e fase
Rhenen**

Flora- en faunaonderzoek

Vreewijk 2^e fase Rhenen

Titel	Flora- en faunaonderzoek Vreewijk 2e fase Rhenen
Uitvoering	Bureau Bleijerveld/Ruimte voor Advies
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	12 oktober 2015
Status	definitief

Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

tel 0566-632073
mob 06-40559568
bleijerveld@ruimtevooradvies.nl

www.ruimtevooradvies.nl

INHOUD

1	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Opzet onderzoek	
1.3	Plangebied en ingreep	
2	WETTELIJK KADER	4
2.1	Inleiding	
2.2	Flora- en faunawet	
2.3	Natuurbeschermingswet	
2.4	Ecologische hoofdstructuur	
2.5	Rode lijsten	
3	RESULTATEN	7
3.1	Gebiedsbeleid	
3.2	Veldonderzoek flora	
3.3	Veldonderzoek fauna	
4	CONCLUSIES	10

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

In het centrum van Rhenen ligt een oude stadswijk die in twee fasen wordt vernieuwd. Het voornemen bestaat om in 2016 met fase 2 te starten (fig. 1). Hiervoor wordt de bebouwing gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ff-wet), Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de structuurvisie.

Figuur 1. Rhenen met globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde *quick scan* van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienst doen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Ff-wet respectievelijk NB-wet.

Een *quick scan* betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied. Bronnenonderzoek, een terreinbezoek en ecologische kennis vormen de basis van de beoordeling. De *quick scan* is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een *quick scan* geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Opzet onderzoek

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor is, zover mogelijk en nodig, gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en de website van Waarneming.nl. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van diverse overheidswebsites. Op 21 april 2015 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten en indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling). In aanvulling op de *quick scan* is een gericht onderzoek verricht naar de betekenis van het plangebied voor de soorten vleermuis, huismus en gierzwaluw. Huismus is gelijktijdig met de *quick scan* onderzocht.

1.3 Plangebied en ingreep

Het plangebied bestaat uit de tweede en laatste fase van wijkvernieuwingsproject Vreewijk. Het betreft het westelijke gedeelte van de wijk met de volgende adressen:

Nieuwe Veenendaalseweg 162-184 (bouwjaar 1920)

Domineesbergweg 11-37 (bouwjaar 1932)

Het gaat om relatief lage woningen met een bakstenen gevel en een pannendak. Op basis van de ervaring met de woningen uit de eerste fase is het aannemelijk dat de gevel over een ongeïsoleerde spouw beschikt. In de buitengevel zitten zover zichtbaar geen ventilatieopeningen. De woningen beschikken over kleine voortuinen en relatief lange en smalle achtertuinten. De tuinen zijn overwegend grotendeels verhard en spaarzaam beplant. Het groen is meestal laag en jong. In de achtertuin van Nieuwe Veenendaalseweg 180 staan enkele oudere doorgeschoten coniferen. Voor de woningen is openbaar groen aanwezig dat bestaat uit gazon, laag plantsoen en enkele oudere, solitaire bomen. Tussen beide straten ligt een parkje dat bestaat uit gazon met langs de randen dicht bosplantsoen. Daarnaast staat verspreid over het parkje een aantal oudere bomen. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Het voornemen bestaat om de bestaande bebouwing te slopen en te vervangen door nieuwbouw die qua aanzicht en positionering sterk lijkt op de bestaande situatie. Uit de tuinen verdwijnt tijdens de uitvoering alle groen. Van het openbare groen is niet bekend in hoeverre dit gehandhaafd blijft. De uitvoering staat gepland voor 2016.

Figuur 2. Luchtfoto huidige situatie plangebied Vreewijk 2^e fase.

Figuur 3. Schets nieuwe inrichting Vreewijk 2^e fase.

Foto 1. Woningen aan de Nieuwe Veenendaalseweg

Foto 2. Woningen aan de Domineesbergweg 11.

Foto 3. Typische aanzicht van de achtertuinen van de woningen in het plangebied .

Foto 4. Aanzicht van het parkje dat tussen de twee straten is gelegen.

2 WETTELIJK KADER

2.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming is geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. In deze twee wetten zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands-Conventionie, Conventionie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar.

2.2 Flora- en faunawet

De bescherming van dier- en plantensoorten in Nederland is geregeld via de Flora- en faunawet. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen kan op grond van artikel 75 worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Een ontheffingsaanvraag wordt beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO)

Verbodsbepalingen

- Art. 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op andere wijze van de groeiplaats verwijderen van beschermde planten.
- Art 9: Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen of met het oog daarop opsporen van beschermde dieren.
- Art 10: Het opzettelijk verontrusten van beschermde dieren.
- Art 11: Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren.
- Art 12: Het zoeken, beschadigen of uit het nest halen van eieren van beschermde dieren.

De beschermde soorten zijn ondergebracht in drie tabellen die elk een ander beschermingsregime kennen.

In tabel 1 zijn de algemene beschermde soorten ondergebracht. In geval van ruimtelijke ingrepen, en bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van tabel 1 een vrijstelling van de verbodsbepalingen.

In tabel 2 zijn de minder algemene beschermde soorten ondergebracht. In geval van ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer geldt voor de soorten van tabel 1 een vrijstelling van de verbodsbepalingen, mits men werkt op basis van een door RvO goedgekeurde gedragscode. In overige gevallen is een ontheffing noodzakelijk, waarbij een lichte toetsing wordt toegepast.

In tabel 3 zijn de strikt beschermde soorten ondergebracht, waaronder bijlage 4-soorten van de Habitatrichtlijn. In geval van bestendig gebruik en beheer geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen (uitgezonderd art. 10), mits men werkt op basis van een door RvO goedgekeurde gedragscode. Voor ruimtelijke ingrepen is in alle gevallen is een ontheffing noodzakelijk, waarbij een zware toetsing wordt toegepast.

Bij lichte toetsing wordt één criterium gehanteerd:

- 1) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij zware toetsing worden drie criteria gehanteerd:

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang,
- 2) er is geen alternatief,
- 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (Art. 2). Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

onthefing

Bij de beoordeling dienen de volgende vragen in onderstaande volgorde te worden beantwoord:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- Is er een wettelijk belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

RvO beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

Tabel 2-soorten

Tabel 2-soorten worden getoetst aan de gunstige staat van instandhouding. Een gedragscode kan ook uitkomst bieden voor Tabel 2-soorten. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit. Daarbij moet worden aangetoond dat precies zo wordt gewerkt als de gedragscode aangeeft.

Vogels

Voor vogels is ontheffing alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b) *
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)

Tabel 3-soorten

Bijlage 1-soorten

Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 is ontheffing mogelijk op grond van alle belangen uit het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1-soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep.

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn

Voor Bijlage IV-soorten uit Tabel 3 alleen ontheffing mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e).

2.3 Natuurbeschermingswet

De NB-wet heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden met een hoge ecologische waarde in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Verder vallen ook Beschermde Natuurmonumenten onder de NB-wet. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De vier genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief

effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende Provincie.

2.4 NNN Natuurnetwerk Nederland (voormalige EHS)

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De begrenzing van het NNN wordt door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in provinciale streekplannen. Per eenheid zijn natuurdoeltypen geformuleerd. In of in de nabijheid van NNN-gebieden zijn handelingen verboden die de waarden, kenmerken of functies van het gebied aantasten. Hiervan kan alleen worden afgeweken als er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. In dat geval dienen negatieve effecten wel te worden gecompenseerd.

2.5 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

3 RESULTATEN

3.1 Gebiedsbeleid

Het plangebied ligt in het centrum van de woonkern van Rhenen en wordt omringd door woonwijken. Het maakt geen deel uit van beschermde gebieden en heeft ook geen relatie met beschermde gebieden buiten de stad. Verder verandert de bestemming en het gebruik van het plangebied niet. Een negatief effect op beschermde gebieden in de omgeving is op voorhand uit te sluiten.

3.2 Veldonderzoek flora

De flora in het plangebied is kenmerkend voor stadswijken met stedelijk groen. Onder begroeide plaatsen kwamen soorten voor van voedselrijke en beschaduwde bodem, zoals Grote brandnetel, Stinkende gouwe, Kleefkruid, Robertskruid, Geel nagelkruid en Basterdwederiken. In tuinen, plantsoenen en tussen bestrating kwamen typische tuinonkruiden voor als Vroegeling, Kleine veldkers, Gewone paardenbloem, Canadese fijnstraal en Knopkruid. Bedreigde of beschermde plantensoorten zijn niet gevonden en zijn ook niet te verwachten.

3.3 Veldonderzoek fauna

Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren worden beschermd door de Flora- en faunawet. In het plangebied zijn alleen sporen van zoogdieren waargenomen. Het betroffen holen van kleine zoogdieren in groenstroken. Deze sporen zijn toe te schrijven aan tabel-1-soorten als Huisspitsmuis, Gewone bosmuis en dergelijke. De strikter beschermde kleine zoogdieren (tabel 2 of 3) - Grote bosmuis, Eikelmuis, Hazelmuis, Veldspitsmuis, Hamster, Noordse woelmuis en Waterspitsmuis – komen, behalve Waterspitsmuis, niet in de regio voor. Voor Waterspitsmuis is het gebied ongeschikt als habitat. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van grotere soorten zoogdieren gevonden. Door de bewoner van Nieuwe Veendaalseweg 180 is de aanwezigheid van Eekhoorn (tabel 2) gemeld in de bomen op de grens van de achtertuin en het parkje. Hier staan oudere coniferen, een oudere den en verschillende oudere bomen die dicht begroeid zijn met klimop. In vergelijking met de omgeving is dit een relatief geschikte plek voor Eekhoorn. In Rhenen is een beperkt aantal waarnemingen van Eekhoorn bekend, met name uit de randen van de bebouwde kom (Waarneming.nl). Er zijn geen details van de bewuste melding bekend en tijdens het aanvullende onderzoek voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en Gierzwaluw is de soort niet waargenomen. Tot slot is één waarneming van Boommarter (tabel 3) bekend aan de rand van de bebouwde kom van Rhenen (Waarneming.nl). Het plangebied wordt ongeschikt geacht als leefgebied voor Boommarter.

Foto 5. Pad tussen Nieuwe Veendaalseweg 180 en 182 met op de achtergrond de bomen waarin mogelijk Eekhoorns huizen.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3/bijlage IV HR). Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in bomen of kunstwerken, zoals gebouwen. In de bomen in het plangebied zijn geen evidente holten gevonden. De woningen zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen op grond van een toegankelijk pannendak en een spouw die vermoedelijk toegankelijk is via daklijsten en dergelijke. In de vergelijkbare woningen van fase I zijn verschillende paarverblijven van Gewone dwergvleermuis gevonden. Op basis van de structuur en de ligging van het plangebied is een belang als schakel in vliegroutes uit te sluiten. Het parkje met de oudere bomen vertegenwoordigt naar verwachting enig belang als foerageergebied voor lokale vleermuizen. Op grond van deze bevindingen is in het zomerhalfjaar van 2015 een vleermuisonderzoek uitgevoerd. Het terrein is viermaal bezocht van mei tot september 2015. In onderstaande tabel zijn de details van de bezoeken weergegeven.

Details bezoekdata vleermuisonderzoek Vreewijk 2 ^e fase						
Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
01-06-2015	Kraamkolonies	Avond	03:15-05:15	16°C	0 Bft	Onbewolkt
03-07-2015	Kraamkolonies	Ochtend	03:10-05:10	20°C	1 Bft	Half bewolkt, droog
31-08-2015	Paar/winterverblijven	Nacht	02:00-04:00	15°C	2 Bft	Zwaar bewolkt na zwaar onweer, droog
11-09-2015	Paar/winterverblijven	Nacht	00:00-02:00	14°C	0 Bft	Bewolkt, droog

Met betrekking tot vleermuizen is het gebied in het voorjaar bezocht in de twee uur voor zonsopgang of de twee uur na zonsondergang. De focus van het onderzoek lag in het voorjaar op kraamkolonies in de gebouwen. In het najaar lag de focus op paar- en winterverblijven van vleermuizen. Deze bezoeken begonnen minimaal een uur na zonsondergang in verband met de balts die later op de avond begint. Het vleermuisbezoek op 31 augustus is later in de nacht uitgevoerd in verband met passerend onweer. De onderzoeken zijn uitgevoerd door de heer M. Bleijerveld. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van twee bat detectors, namelijk een Petterson D240x en een Elekon Batlogger M. Het laatste apparaat maakt van alle geluidswaarnemingen een hoogwaardige opname voor een geluidsanalyse met het programma Batscope. Verder is een kijker gebruikt.

Resultaten voorjaarsonderzoek

In de wijk in brede zin was relatief weinig activiteit van vleermuizen te bespeuren. Op beide bezoekdata werden maar af en toe vleermuizen waargenomen. Er zijn twee soorten vleermuizen waargenomen, te weten Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger (fig. 4). De meeste waarnemingen hadden betrekking op Gewone dwergvleermuis. Laatvlieger is slechts eenmaal waargenomen, buiten het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen. Rond het plangebied zijn twee kleine zomerverblijven gevonden van één tot enkele Gewone dwergvleermuizen. Kraamkolonies zijn in en rond het plangebied niet aangetroffen. In en rond het plangebied zijn geen vliegroutes of belangrijke foerageergebieden gevonden. In het parkje binnen het plangebied werd relatief veel gefoerageerd, maar het ging slechts om enkele individuen.

Resultaten najaarsonderzoek

In het najaar was de activiteit in vergelijking met het voorjaar wat hoger, maar ook nu zijn betrekkelijk weinig waarnemingen gedaan. Er zijn twee soorten vleermuizen waargenomen, te weten Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (fig. 4). De meeste waarnemingen hadden betrekking op Gewone dwergvleermuis. Ruige dwergvleermuis is een enkele keer langsvliegend waargenomen. In en in de directe omgeving van het plangebied zijn twee à drie baltsroutes gevonden. Eén baltsroute

lag zonder twijfel binnen het plangebied en had betrekking op de woningen aan de Domineesbergweg. Het paarverblijf bevond zich hoogstwaarschijnlijk in één van de woningen. Nachtelijk zwermen is niet geconstateerd, op basis waarvan belangrijke winterverblijven zijn uit te sluiten.

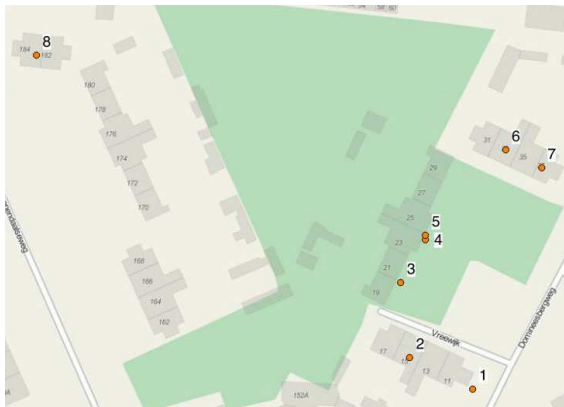
Figuur 4. Resultaten vleermuis- en gierzwaluwonderzoek Vreewijk 2^e fase.

Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd. In het plangebied waren enkele gebruikelijke vogelsoorten van het stedelijk gebied aanwezig, met name in het parkje. Het betroffen algemene soorten zonder vaste nestplaats, zoals Zwartkop, Houtduif, Merel, Gaai, Heggenmus, Ekster, Turkse tortel, Vink en Kauw. De meeste broedgevallen zijn in de opgaande begroeiing te verwachten, maar ook er waren ook aanwijzingen voor broedsels in de woningen wat betreft Kauw en Spreeuw.

Van de soorten met een vaste nestplaats was Huismus aanwezig. In de woningen zijn acht waarschijnlijke nestplaatsen gevonden op basis van zangposten, in- en uitvliegende vogels en aanvoering van nestmateriaal. De meeste nestplaatsen bevonden zich in de woningen aan de Domineesbergweg. Vermoedelijk bevinden alle nesten zich onder de pannen naast de keelgoten van de uitbouwen. In onderstaande tabel en figuur zijn de locaties aangegeven.

Nestlocaties Huismus Vreewijk II			
Wrn	Straat	Nr.	Nestindicerend gedrag
1	D.bergweg	11	Zangpost in struik
2	D.bergweg	15	Zangpost op nok
3	D.bergweg	19	Zangpost op nok
4	D.bergweg	25	Zangpost op nok
5	D.bergweg	25	In/uitvliegen keelgoot
6	D.bergweg	33	Zangpost op nok
7	D.bergweg	37	Zangpost op nok
8	N.Veenend.weg	182/184	Zangpost op nok

Figuur 5. Locaties van nestindicerende waarneming van Huisemus en verwijzing naar tabel.

Foto 6. Nok van Domineesbergweg 15 met mannetje Huisemus op zijn zangpost.

Een tweede mogelijke soort met vaste nestplaats was Gierzwaluw. De kans op aanwezigheid van Gierzwaluw werd niet zo groot geacht, omdat de typische nestlocaties van Vreewijk I ontbreken, dat wil zeggen de dakkapellen met pannendak. Verder zijn in de woningen vogelschroten aanwezig. Om de soort uit te kunnen sluiten is een gierzwaluwonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek bestond uit drie avondbezoeken in de periode mei – juni. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de twee uur voor zonsondergang. De details van het onderzoek zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Details bezoekdata gierzwaluwonderzoek Vreewijk 2 ^e fase						
Datum	Aandachtspunt	periode	tijden	Temp.	Wind	weertype
21-05-2015	Nestplaatsen	Avond	19:30-21:30	15°C	1 Bft	Onbewolkt
01-06-2015	Nestplaatsen	Avond	19:50-21:50	18°C	2 Bft	Onbewolkt
26-06-2015	Nestplaatsen	Avond	20:00-22:00	17°C	0 Bft	Onbewolkt

Op geen van de bezoekdata was veel activiteit van Gierzwaluw in het plangebied te bespeuren. De weinige waarnemingen hadden voornamelijk betrekking op individuen uit de omliggende wijken. Nestindicerend gedrag is niet waargenomen, behalve een invliegend exemplaar op de laatste twee bezoekdata. Het dier vloog laat op de avond in onder het dak via de gevelpannen van de zuidoostgevel van de woning aan de Nieuwe Veenendaalsweg 182. Ten noorden van het plangebied is een kleine kolonie gierzwaluwen aangetroffen in de woningen van de Dahliastraat. Het aantal broedparen is niet onderzocht, maar bedraagt naar schatting minimaal tien paar.

Amfibieën en reptielen

Alle soorten amfibieën en reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied ligt op een stuwwal te midden van stedelijk gebied. In en rond het plangebied ontbreekt oppervlaktewater. Wel is het aannemelijk dat er rond het plangebied tuinvijvers zijn te vinden. Op grond hiervan zijn alleen soorten van tabel 1 te verwachten, zoals Kleine watersalamander en Bruine kikker. Voor reptielen voldoen het plangebied en de omgeving niet aan de habitateisen. Deze groep is volledig uit te sluiten.

Vissen

In en rond het plangebied ontbreekt oppervlaktewater. Een effect op vissen in het algemeen is daardoor uit te sluiten.

Ongewervelden

Het plangebied vertegenwoordigt geen belang voor beschermde soorten uit de overige soortgroepen. Een negatief effect op beschermde soorten uit de groep ongewervelden is uitgesloten.

4 CONCLUSIES

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in of in de directe omgeving van een beschermd natuurgebied. Omdat de bestemming en het gebruik van het terrein niet veranderen is een negatief effect op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten.

Flora

- Er zijn geen bedreigde of beschermde plantensoorten aangetroffen. Het voorkomen van bedreigde en strikter beschermde soorten is uit te sluiten op grond van het karakter van het terrein en het beheer.

Fauna

- De ingreep heeft kan een negatief effect hebben op tabel 1-soorten zoogdieren. Voor dergelijke soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsartikelen van de FF-wet in geval van ruimtelijke ontwikkelingen.
- Mogelijk behoren het parkje en de andere beplantingen in het plangebied tot het leefgebied van Eekhoorn (tabel 2). Verblijfplaatsen zijn niet gevonden.
- Van Gewone dwergvleermuis (tabel 3/bijlage IV HR) is een paarverblijf in een woning vastgesteld. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor winterverblijven. Het belang van het terrein voor vliegroutes en als foerageergebied voor vleermuizen is te verwaarlozen respectievelijk gering.
- Op het terrein komen algemene broedvogels zonder vaste nestplaats voor in opgaande begroeiing. Een beperkt aantal soorten is in de woningen te verwachten.
- Van Huismus zijn vaste nestplaatsen in de woningen aanwezig.
- Van Gierzwaluw is een nestplaats in een woning aangetroffen.
- Het plan is niet van invloed op strikter beschermde amfibieën, reptielen en ongewervelden.

Uit het onderzoek komen naar voren dat het plan – wat de strikter beschermde soorten betreft – een negatief effect kan hebben op Gewone dwergvleermuis, Huismus, Gierzwaluw en broedvogels zonder vaste nestplaatsen. Een negatief effect op Eekhoorn is uit te sluiten. Weliswaar verdwijnen ten behoeve van het plan bomen uit het plangebied, maar het park blijft grotendeels behouden en in de omgeving is voldoende uitwijkmogelijkheid in de vorm van oudere bomen langs wegen en in plantsoenen en tuinen. Tijdens het onderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van Eekhoorn. Er wordt echter aangeraden om voorafgaand aan het rooien de bomen te controleren op aanwezigheid van eekhoornnesten. Bij aanwezigheid dient gehandeld te worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Om problemen op voorhand te voorkomen wordt aangeraden om in de minst kwetsbare periode te kappen, dat wil zeggen in de periode van half september tot en met november.

Het is verboden broedsels van vogels te verstoren of te vernielen. Daarom dient het rooien van opgaande begroeiing en het slopen van de gebouwen ten minste buiten de periode half maart – half juli te gebeuren. Eerdere en met name latere nestgevallen zijn mogelijk. In de periode november-februari is de kans op verstoring van broedsels nihil. Het slopen van de gebouwen is in de broedtijd mogelijk wanneer voorzorgsmaatregelen zijn genomen om broedsels te voorkomen.

Met betrekking tot de vaste nest- en verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw en Huismus dient een ontheffing te worden aangevraagd, begeleid door een mitigatie- en compensatieplan. Gelet op de vele mitigerende en compenserende maatregelen die zijn genomen voor de 1^e fase van Vreewijk, worden aanvullende maatregelen voor de 2^e fase van Vreewijk vooralsnog niet noodzakelijk geacht.

